

SeniorenCafé Huizen

Lieve leden,

Iedereen die in het Gooi woont en waarschijnlijk ook ver daarbuiten, heeft wel eens van de Erfgooiers gehoord. Maar wat waren dat nu precies voor mensen en hoe is de Erfgooier ontstaan? Daarvoor moeten wij ver terug in de tijd. De Erfgooier was een mannelijke bewoner van het Gooi, die het gebruiksrecht had verkregen over gronden in dat gebied. De boeren vormden als het ware een coöperatie. Aan het einde van de dertiende eeuw krijgen de vrije boeren van Graaf Floris V de gebruiksrechten op de onontgonnen gronden in het Gooi. Deze gronden bestonden uit heide, bos en stuifduinen. De overheid bleef eigenaar van de grond en Erfgooier kreeg het gebruiksrecht. De Erfgooier mocht de gezamenlijke grond gebruiken zodra hij zich als zelfstandig ondernemer in het gebied vestigde. In de 15^e eeuw werden er een aantal regels ingesteld. Door de toenemende bevolking moest het aantal stuks vee, dat op de meenten (weidegronden) mocht grazen, beperkt. Rond 1455 werd ingesteld dat immigranten, dus nieuwe boeren, geen rechten meer kregen. Ook werden er eisen gesteld aan de huidige bezitters van de gronden. Deze moesten meerderjarig, van het mannelijke geslacht en woonachtig in het Gooi zijn. Ook moesten zij onder ander veeteelt beoefenen. Dit betekende dus dat aangetrouwde vrouwen, die weduwe werden, hun rechten kwijtraakten. De geschiedenis van de Erfgooiers kenmerkt zich door een permanente strijd tussen de geletterde betere standen en de ongeletterde boeren. Die alleen maar verhevigde doordat er woningen gebouwd moesten worden en rijke import-Amsterdammers grond wilden afnemen van de boeren. Begin 1900 ontstond er een groot conflict toen de overheid zogenaamde meentmeesters aanstelden, die moesten toezien op een juist gebruik van de weidegronden. Dit liep zo hoog op, dat de overheid het leger inzette. Een garnizoen van 57 soldaten uit Naarden moest rust brengen, maar slaagde hierin niet omdat een boer uit Naarden 1.000 koeien op de marechaussee afstuurde. De zaak werd toen door de landelijke politiek behandeld. Dit leidde tot de aanneming van Erfgooierswet in 1912. Deze wet legde het gebruik van de rechten op de gronden vast en bepaalde bovendien dat de wet gedurende 15 jaar niet gewijzigd mocht worden. Een unieke bepaling. Natuurbeschermers vreesden dat in de loop van de tijd natuurgebieden, als bossen en heidevelden, uit winstbejag zouden worden verkocht. Dit leidde tot de oprichting van de Stichting Gooisch Natuurreservaat. De overheid en de Kamer waren vervolgens bereid de Erfgooierswet aan te passen. Hierdoor konden in 1933 gemeenten en particulieren die grond bezaten worden betaald, waarna het bezit werd van het Gooisch Natuurreservaat. De ongeveer 3.000 betrokken Erfgooiers ontvingen het, in die tijd niet onaanzienlijke bedrag van f. 566,00. Dit komt neer op bijna € 7.000,00 nu. Was uw vader ook Erfgooier?

Laten wij bij het volgende SeniorenCafé eens peilen of dit zo is. Wij drinken weer een bakje koffie of thee op dinsdag 9 en dinsdag 23 september. Natuurlijk in de sfeervolle Brassershoeve aan de Waterstraat. Wij zijn er vanaf 10.30 uur.

Hartelijke groeten,
Rita Kemink, 035-8889462 en
Nico de Vries, 035-5265517